

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i de obligatoriska
skolformerna vid Västerängsskolan i Håbo kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Västerängsskolan. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 9 oktober 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Västerängsskolan senast den 8 april 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Håbo kommun har inkommit med en sådan redovisning den 14 april 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Håbo kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Utvärdera användningen av läroböcker och andra läromedel i undervisningen i förhållande till elevers utveckling mot målen.

Håbo kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolledningen har påbörjat ett gemensamt arbete där alla arbetslag har kartlagt vilka läroböcker och andra läromedel som används i undervisningen. Kartläggningen visar vilka ämnen läromedlen används i, hur mycket de används och omfattar både tryckta och digitala läromedel. Utifrån kartläggningen har lärarna haft gemensamma samtal om likvärdighet, tillgång och användning av läromedel. Fokus har varit att alla elever ska ha tillgång till läromedel som är ändamålsenliga och stödjer undervisningen och elevernas måluppfyllelse. Arbetet har lett till att lärarna har fått en mer gemensam syn på vad likvärdig tillgång till läromedel innebär. Undervisningen har blivit mer sammanhållen eftersom eleverna nu möter mer planerade och strukturerade läromedel i alla ämnen. Lärarna upplever att det blivit tydligare vilka läromedel som ska användas och hur de ska fungera som stöd i undervisningen. Skolledningen har också fått bättre underlag för beslut om inköp och prioriteringar, vilket gör att resurserna kan användas mer effektivt.

På längre sikt förväntas arbetet leda till ökad likvärdighet mellan klasser och ämnen samt bättre förutsättningar för elevernas lärande. En gemensam struktur för läromedel bedöms också stärka kontinuiteten i undervisningen och minska risken för att elever missgynnas beroende på klass eller lärare. Skolan kommer att utveckla rutiner för att regelbundet se över och uppdatera läromedlen, så att materialet alltid är aktuellt och ändamålsenligt.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera användningen av läroböcker och andra läromedel i undervisningen i förhållande till elevers utveckling mot målen.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har gett lärarna förutsättningar att följa upp, utvärdera och analysera användningen av läroböcker och andra läromedel på skolenheten. Skolledningen har påbörjat ett arbete för att tydligare koppla användningen av läroböcker och andra läromedel till uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling. I arbetslagen har lärarna analyserat hur de läromedel som används stödjer undervisningens mål och elevernas progression utifrån kurs- och ämnesplanerna. Frågan om läromedlens funktion har byggts in i skolans befintliga strukturer för uppföljning, till exempel i arbetslagsmöten. Skolledningen har följt upp arbetet genom dialoger med arbetslagen. Arbetet har lett till att undervisningen i större utsträckning analyseras gemensamt. Läromedlens roll i elevernas lärande blir tydligare, och lärarna utvecklar en ökad medvetenhet om hur läromedel används som stöd för undervisning, bedömning och anpassningar efter elevers behov.

På längre sikt förväntas arbetet bidra till en undervisning som är bättre anpassad till elevernas behov och som i högre grad stödjer deras utveckling mot målen. Genom att systematiskt följa upp läromedlens betydelse för lärandet stärks skolans förmåga att identifiera utvecklingsbehov och vidta relevanta åtgärder. Arbetet bedöms också bidra till ökad måluppfyllelse och förbättrad undervisningskvalitet. Skolenheten planerar att under nästa läsår fördjupa analysen av sambandet mellan läromedel, undervisning och elevernas resultat inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Malin Larsson

X Ewa Mölleryd

Föredragande
Signerat av: Ewa Mölleryd

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.